

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAMET REQUIESCAM

ORIENTUR JUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENTI SIBI DOMUM

ETTURTUR NODUM ALTARIA.

XVI. ÉVF. 1915. 2. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYŰL

KIADJA
AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ara egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephanenum nyomda r. t.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES:

PARCE POPULO TUO.

QUI FRUMENTUM

ECCE AGNUS DEI

Walser-Varga-féle
Örökimádás imakönyv
az oltáregyletek imakönyve, ötödik
teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival
megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés — — — — 4 K — f.
Bőrökötés, vörösvágás, tokkal 5 « — «
Bőrökötés, aranyvágás, tokkal 6 « — «

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörösvágás — 4 K 50 f.
Bőrökötés, vörösv., tokkal — 5 « 50 «
Bőrökötés, aranyv., tokkal — 6 « 50 «

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamal
még kaphatók ————— egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Borjúbőr-kötés, aranyvágás,
párnázva, kazettával — — 8 K 50 f

Japán papíron: (az egész könyv egy ujj-
nyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörösvágás — 4 K 50 f.
Bőrökötés, vörösvágás, tokkal 6 « — «
Bőrökötés, aranyvágás, tokkal 7 « — «
Borjúbőr, párnázva, kazettával 9 « — «

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál
Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges befizetése mellett, vagy
utánvétellel

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

Vissza a műhelybe! Életkép négy felvonásban. Egyesületek, olvasókörök,
legényegyleteknek, műkedvelőknek írta: *Bodnár Gáspár*. Harmadik kiadás. Ára
2 korona. A «Téli esték» híres írójának tollából csak jó és irodalmi nivón álló
dolog kerülhet ki. A darabot országsszerte már százszornál többször adták elő.
Megrendelhető: *Kíve* (Nyitramegye).

* * *

A jó Isten kórháza. Segély-akció elhunyt katonáinkért. Írta *Müller Lajos S. J.*—
Nagyon szükséges kis könyvecske, mert szükséges imádkoznunk, cselekednünk
az elhunyt hősökért. Az Isten hórháza a tisztító tűz, halljuk meg onnét az elesett
katonák segélykiáltását. Egy példány ára 10 fillér, 100 példány 8 korona. Meg-
rendelhető ezen címen: *Mária-kongregáció, Budapest, VIII., Horánszky-utca 20.*

Telefon-pósta.

Oltáregyesületi igazgatók és vezetőségek figyelmébe! Méltóztassanak be-
küldeni egy kis ismertetést arról, hogy mit tesz a vezetőségük alatt levő oltáregyesület a
haza szolgálatában most a háború alatt. Áldozatunkért elsősorban az Úr Jézustól várunk
jutalmat, de egyházunk és a vallásos buzgóság presztizse érdekében kell, hogy ez az
áldozatkészség regrisztáltassék. Tehát kérjük néhány sorban — az «Örökimádás» számára —
az adatokat!

«**Eucharisztia és pedagogia**» szép cikknek kísérőlevele elkallódott s így nem
tudjuk a szerző nevét. Kérjük jelezni, hogy olvasóink érdekében legalább a jövő számban
feltüntethessük.

L. J. Ónod. Közöljük. Legyen máskor is szerencsénk. 1912-től még rendezetlen
az «Örökimádás» előfizetése.

Qu. L. Bajmok. 1914. és 1915. még rendezetlen. Szívvelyes üdvözléssel.

ÖRÖKI MŰVÉSZET

az Országos Oltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: Eucharisztia és pedagógia. — *Dr. Miksó István*: A megkezdett új évhez. — *Blaskó Mária*: A lengyel. — *Minye Ilona*: Lourdesi utam. — *Jézusom, örömm.* — *Rovatzvezető: Dr. Szyllaba Emil*. A naponkénti szentmischallgatás és szentség-látogatás. — Eucharisztikus szövetségek. — Hindenburg tábornok, fővezér hadiszerencséje. — *Röptében a nagy világ körül*. Olasz földrengés. — Génuai euch. kongresszus. — Egyesületi élet. — 1914-ik évben elhunyt tagok névsora.

Eucharisztia és pedagógia.

AMILVEN műélvezettel állok híres festők képei előtt, ép oly érdeklődéssel veszem kezembe az elemista gyerek palavesszőpróbálgatásait is, hogy a girbe-görbe vonásokon át belelessek a kis lélekbe.

Mikor az eucharisziáról és pedagógiáról akarok írni, magamat hasonlítom a palavesszős gyermekhez. Nem vagyok művész — nem bírok alkotni a teológia, filozófia, esztetika ecsetjével — én csak palavesszősképét akarom nyújtani annak, hogyan fogja fel az eucharisziát egy laikus, egyszerű lélek. Aki nem pap, nem apáca, nem áll az egyház közvetlen szolgálatában — aki nem hivatásból ír — aki egyszerű, közönséges hívő, mint a többi ezer meg ezer és ezzel az egyszerű, teológiai-lag képzetlen szívvel tanulta meg szeretni az Oltáriszentséget és azt, ami Neki talán legkedvesebb: a gyermekelkeket.

Tanító vagyok. A városom elvész a városok száza közt — az iskolám beletűnik az iskolák ezreibe — magam és tanítványaim elmerülünk a hétköznapi emberek millióiba. És, mi így elvészve a milliók közt nem veszjtük el azt az utat, amely a kiváltságosoknak szól. Mi hétköznapi kis emberek örök ünnepet ülünk és nagynak érezzük magunkat — mi ismeretlenjei a nagy világnak, mindig magunkon érezzük az Istennek szemét.

Miért? Mert velünk az eucharisztia.

Ha beletekintek az iskolák világába, fájó szívvel látom, hogy soknak élete olyan, mint a tovaforgó mozi képek. Új alakok jönnek-mennek-mozognak, szerepelnek egy kicsit a képen és eltűnnek örökre. Itt a gyermekek élettelen vászonalakok, akiket addig kell szerepeltetni a képen, amíg a megfizetett idő lejár és azután? Azután tűnhetnek akárhová, nem törődünk velük.

Mennyire távol van ettől a krisztusi pedagógia! Az életre hívja az élettelen alakokat... Életet, örökéletet önt az öntudatlan, a mennyország-

nak még holt alanyba és a továtűnő alakokat nem hagyja eltűnni, hanem lefogja, belevési, belenyomja alakjukat nem kőbe, nem márványba, hanem az Isten szívébe.

Ez pedig óriási munka, remek munka! Ehhez összehangzó munkája kell művésznak és műnek — neveltnak és nevelőjének. A nagy pedagógiai célhoz — öntudatára ébreszteni a gyermeket önmagának és céljának, megfogni az isteni szeretettel és odairányítani útját Isten szívéhez — kettő szükséges: a tanító és a gyermek.

És mindkettő részéről az eszköz?

Megismerni, szeretni, akarni. Megismerni önmagunkat és célunkat — szeretni Őt, aki a cél maga és akarni hozzájutni — így a gyermek részéről. A tanítónak pedig ismerni kell a lélekélesztő igazságokat és a lélekélesztés csodás munkáját — szeretni kell ezt a munkát és a munka anyagát (t. i. neveltjét) és akarni kell megtenni mindent, amit hivatása elébe ró.

De honnan vegyük a megismerést?

Emlékszem, mint fiatal tanító új módszerrel tudással, könyvekkel, kurzusokkal fölfegyverkezve léptem a tanterembe. Azt hittem eleget tudok — kezemben a kulcs a lelkekhez, csak meg kell nyitni és beléje önteni a saját lelkemet.

És kezdtem nevelni. Kipróbált fogásokkal, betanult beszédekkel, nagyszerűen tervezett oktatásokkal. Beszéltem, tanítottam, szónokoltam — és a gyermek nézett rám nagy álmos szemekkel és elkalandozó pillantásáról láttam, hogy, most a lepkékről álmodik.

Akkor kezdtem észrevenni, hogy sűrű fátyol áll köztem és a kis lélek között, hogy ő milyen keveset tudok én abból a kis léleknek titokzatos világából és milyen keveset tud — öntudattal, igazán, szívvel és lélekkel — maga a gyermek is lelkének világáról, életéről, céljáról. Ott álltunk sötét mélységekben a kis csapattal és messze magasságokról nézett le ránk az Úr...

Lenézett és — jött. Jött a fehérvasárnap fehér szárnyain, közelgett az első szentáldozás. Elkezdtük az előkészületet és mint a mesebeli tündér varázsvesszejére — egyszerre megnyílt a lelkek világa. Ébredtek a kis szívek, a kis lelkekben csodálatos tisztasággal bontakozott ki a bűnerény-, lelki élet-, mennyország, istenszeretet fogalma. Amit hosszú beszédek, színes oktatások el nem értek — felébresztette pár szó: «közeledik a nagy nap». És a gyermek már tudta a legnagyobb igazságot, hogy Istennél kell a boldogságot keresni. Ez az áldozási előkészület megnyitotta lelki szemét — azt a meseszerű Istent ismerni kezdte — már tudta, mi az Istent szeretni és hozzá igyekezni.

Így nyíltak meg az én szemeim is. A kis csapat mögött térdelve

adorációnál félig rejtett igazságok kezdtek kibontakozni lelkemben — a kis lelkek mélyére látó világosságok gyulladoztak szivemben az öröklámpa lángjai mellett. Igen — csak akkor, csak ott — ott az eucharisztia előtt az első áldozásnál kezdtem igazán megismerni a kis szívek végtelen értékét.

Megnyílt a lelki szeme tanítónak és tanítványnak, mert leszállt közé a szentségi Jézus.

(Folytatása következik)

A MEGKEZDETT ÚJ ÉVHEZ!

Egy új év! És vele eltűnt minden,
Csak egy marad, mint tiszta nyeremény,
Minden kincsek között az egyetlen:
A krisztusi hit s igazi erény.
Mit ezzel az évben még szereztünk
Pusztítlanul él minden időben,
Azt senki el nem rabolja tőlünk,
És ragyog a túlvilági létben.

Egy új év! Bár egészen új élet
Mindenütt a világon fakadna,
És csak jóra való igyekezet
Minden ember szívébe vonulna:
Akkor jog és igazság virulna
S a világ gyorsan lenne édené;
S ha szeretet újra fellángolna,
Életünk könnyen válnék édessé.

Egy új év! Bár új állandó béke
Ugyanavval ismét feltámadna,
Nem dűlna már a háború mérge,
Mert a béke zászlaja lobogna
Minden szívből és minden országban,
Oh, a világ másképp alakulna,
És mennyország volna minden házban,
És az év sok keserv nélkül folyna.

Egy új év! Bár hozna új idöket,
Telítve krisztusi szeretettől,
Új szíveket és új szellemeket
Feltüzelve krisztusi szellemtől.
A velünk élő Krisztus országa
Épülne, mint az ó-kereszténység:
Itt volna már a béke országa
Jó egyetértés, szeretet, egység.

Dr. Miksó István.

A lengyel.

(Színhely: A kyrovi kolostor. A páter és az agonizáló sebesült lengyel.)

A lengyel. Siessen... Csak kötözzé be. Jó szorosan... Azután tovább megyek. (Nyugtalanul hánykolódik a helyén.)

A pap (szeliden, amíg megerősíti a kötést). Mindjárt... Csak kicsikét csöndesen...

A lengyel (türelmetlenül). Akkor mehetek?

A pap. Mehet. (Szomorúan félre.) Mehetsz én hősöm ... oda fel...

A lengyel. Hát jó... Mert Ponyatovszky már viszi a zászlót... Utána kell menni a szabad lengyelnek. (Felhőrdülve a melléhez kap.) Jaj... az az átkozott seb, mintha megfulladnék...

A pap (előkészítve, félénken). Nem fájna úgy, ha megenyhítené a lelkét.

A lengyel (félig önkívületben felderül). Ó, az már megenyhült...! Hiszen viszi Ponyatovszky a lengyel lobogót! Érti páter? A szabad lengyelét!

A pap (felsőhajt, majd hirtelen energiával). Tudja még a gyónást?

A lengyel (felemelkedik, tekintete gyanakvóan megcsillan). Gyónni? Minek? Én nem gyónok... Én nem halok meg... Élni akarok, élni fogok páter... És látni fogom a szabad Lengyelországot...

A pap. Hiszen így is megláthatja. Még inkább, mert a Szentség új erőt ad.

A lengyel (makacsul). Nem. Én nem halok meg. Ponyatovszky... a lobogó... Lengyelország... (tekintete zavaros lesz, hangja köhögésbe ful és piros vérrózsákat hint kékülő ajkára.)

A pap (félre, kétségbeesett könyörgéssel). Istenem... Uram... Jézusnak halállal tusakodó szive... Uram, már késő lesz... (a beteghez). Láss, most rosszabb... Elhozom a Szentséget és mindjárt jobb lesz. Akkor azután mehet (megismétli ünnepélyesen, mélységes meggyőződéssel). Akkor azután mehet...

A lengyel (tisztuló tekintettel néz körül). Páter... én nem vagyok haldokló... (könyörgő hangon). Engedjen páter, látni akarom a szabad lengyelt. (Fel próbál kelni, de visszarogy).

A pap (támogatja a betegét, akkor lassan visszafekteti). Láss még gyenge... Kicsikét várni. Addig...

A lengyel. Nem... Nem... Semmit se addig. Úr Isten! Hát nem érti?! Nekem menni kell... a többi is megy... látni... megölelni... a szabad hazát. Engedjen páter! (Kinosan erőlködik, arcára a halál veritéke fut.)

A pap (tehetetlenül áll, csak a lelke könyörög, a szeme könnybe lábad). Jézusnak halállal tusakodó szive...

A lengyel (panaszosan). Olyan fiatal vagyok... Az anyám sírt, amikor mentem. És a feleségem... És Miroslav... a kicsi Miró... És mégis mentem... Az Isten is megáldja... engedjen páter...!

A pap. Ne mozogjon... A kicsi Miróra kérem... Maradjon csendesen...

A lengyel (tekintetében az öntudat világossága csillan meg). Páter. A Miró lengyel fiú... A Miró akarja, hogy apja küzdeni menjen a szabad hazáért...

(Csend. A beteg elgondolkozik, pihegése mindig halkabb lesz. A pap csöndesen imádkozik.)

A lengyel (szelíd mosollyal). A Miró... A Miró már szabad lengyel lesz, páter... És szabad lengyel ég alá megy játszani, ha majd kisüt a tavaszi napsugár... Lengyelül tanul az iskolában... És a lengyel királynak fog fölesküdni, páter...

(Újabb csend.)

A lengyel. Igen... Én vezetem először a szabad lengyel ég alá... Úgy kézenfogva, mint máskor... És megmutatom neki a lengyel király képét... és... és együtt csókoljuk meg a szabad haza földjét és... (hirtelen) Páter...! Feleljen...! Ó, Istenem... Nem álom volt csak?... Igaz...?! Igaz, hogy nemsokára szabad a lengyel és a szabad haza földjére lép...? És meglátom Ponyatovszkyt... aki meghalt... vagy nem halt meg... Páter... beszéljen... igaz vagy álom?... (Hirtelen erővel fölemelkedik. A költöző lélek minden utolsó földi vágya és sóvárgása a szemében ég, ahogy a páterre szegezi feszült tekintetét...)

A pap (zavartan). Hogy... hogy... igaz?...

A lengyel (kékülő ajka reszket... homlokán kidagad az ér). Igaz?!

A pap (hirtelen). Igaz. Nem sokára szabad lesz a lengyel és szabad hazába tér... És meglátja Ponyatovszkyt... (hangja elcsuklik...)

A lengyel (megtört szemébe könnyek futnak). Köszönöm... (hátra fekszik). Páter... A szabad haza földjére csak tiszta szívvel léphetek... Gyónni akarok...

A pap (arca felragyog). Deo gratias...! (A stólat veszi és lehajol a beteghez... Csöndes suttogás... azután fölemeli a kezét...) Ego te absolvo...

A lengyel (csöndesen fekszik... A szeme elrévedezve keresi a hazát... Talán Ponyatovszkyra gondol, akit meglát nemsokára... Vagy a kis Miróra, akit maga visz ki megnézni a szabad haza égét... Lassan) Páter...

A pap. Fiam...

A lengyel. Hát igaz?...

A pap. Igaz... Nemsokára... Meglátja... Most már biztosan meglátja...

A lengyel (mosolyog. Arca mindjobban átszellemül. Akkor csöndesen dudolni kezd...)

— Isten, ki lengyel...

A pap (szó nélkül letérdel...) Jézusnak halállal tusakodó szive... (kezeibe temeti arcát).

A lengyel (susog). Szabad hazánkat

Ó, add vissza nekünk...

A pap (letörli könnyeit, csókra nyújtja a feszületet. Csend. És a lengyel megtalálja a szabad hazát...)

Blaskó Mária.

Lourdesi utam.

(Folytatás.)

Notre Dame de la Garde! Istenem, még most is túlárad a lelkem a boldogságtól. A Gellérthegy módjára a városba benyúló hegyormán áll a templom hatalmas vártalapzaton. Belépve a templomba, az ember lelkét végtelen boldogság fogta el. A padok legnagyobb részt kis tengerész növendékekkel voltak megtelve, akik gyönyörű összhangban, bájos gyermekhangon énekeltek. Mise alatt nagyobb részét megáldoztak, utána pedig a Lorettói litániát énekeltek... Leborultunk mindannyian s szinte érezni véltem, mint forrnak össze lelkeink egy közös szent érzésben; mint járja át lelkeinket a szeretet mindeneket átfogó mély, fenséges érzése! Istenem, mily végtelen nagy vagy Te szeretetednek kiáradó nagyságában és mennyire kegyes és jóságos, hogy mindannyiunké vagy. Megcsodáltuk a sok kis hajócskát, mely a mennyezetről függ. Vihartól megmenekültek ajándéka.

Toulouse érintésével folytattuk utunkat Lourdes felé; míg végre 22-én hajnali négy órakor szakadó esőben, fáradtan az utazástól megtörten kiszálltunk Lourdesban.

Legnagyobb részét nem is tudtuk, hogy immár elérkeztünk sokszor megálmodott vágyaink helyére, ahová mindannyian oly vágyva kívánkoztunk. Csak mikor egyikünk a hegyormon kivilágított keresztet megpillantotta és arra a többiek figyelmeztetését is felhívta akkor — csak akkor — rébegették el ajkaink némán, de annál bensőbb áhitattal: «Üdvözlégy Mária». A vasutról autón vittek szállóbeli lakásunkra, ahol mindegyikünk megkapva szobáját, félőtkor pihenni tértünk azzal, hogy kiki alszik, pihen legalább 10—11 óráig. Ám csodálatos képen 8 és 9 óra között mindannyian már az utcán voltunk, valahogy rövid pár óra alatt kipihentük magunkat; üzött, hajtott a vágy minden egyest mielőbb a Grottánál lehetni, Lourdest látni, szűz Anyánk előtt tiszteletünket leróni. Így mi is 9 órakor már szentmisén voltunk, ha jól emlékszem a Bazilikában, utána pedig a Grottához mentünk.

Szeretném legalább néhány rövid szóval vázolni azt az érzést, amely az ember lelkét megkapja akkor, amikor a Grotta előtt először megjelenik; teljesen visszaadni azt úgyis lehetetlen.

Elsősorban is térdre borul az ember s mikor ajkai szíve bensőséges vágyától ösztönözve odaadással, szeretettel üdvözlők a Szeplőtelen fogantatást, egy olyan mélységes, bensőséges, nyugalmas érzés üli meg az ember lelkét, mely szinte azt diktálja, ezen szavakat adja az ember ajkaira: «Uram, jó, nagyon jó nekünk itt lenni, Uram, add, hogy örökké itt maradjassak». Azután ezen boldog érzés közepette, mikor az ember szinte nem

e földön élő halandónak és gyarlónak érzi magát, akkor bensőségesen imádkozik minden otthonmaradottakért, a hozzátartozókért, ismerősökért a

Központi oltáregyleti kórház őrzőangyalok terme.

k. Anyákért, a kongregációért, kinek-kinek a külön kéréseért szóval az egész világért. És amikor így szinte megolvad az ember lelke; mikor

hajlékony, lány lesz, mint az olvasztott viasz, ó akkor a grottabeli szent Szűz kegyes szeretettel tekint le minden egyesre s úgy érezzük, hogy meghallgattatást nyertünk. Azután szemügyre vettük a hármastemplomot.

Délután félnegykor volt a kongresszus ünnepélyes megnyitása a Rózsafüzér-templom előtti nagy téren, mely legalább is tízezer ember befogadására is alkalmas. Szívet, lelket átjáró az az elragadtatás és szeretet, amellyel a pápai követet, Belmonte bíborost fogadták, aki viszont végtelen leereszkedő és szeretetteljes volt mindenkihez, aki csak a közelébe férközhetett.

Ezen ülések, amelyek természetesen franczia nyelven tartottak rendszeren 6 óráig tartottak és így ezen napokon a szentséges körmenet és a betegek megáldása a szokásos 5 órai időpont helyett 6 óra után voltak.

Ha valaki hitetlen, ha nincs mélységes hite, ragaszkodása, szeretete az Úr Jézus iránt, annak csak azt tanácsolhatom — menjen Lourdesba — és nézze végig a szentséges körmenetet. Belemarkol az az ember lelkébe, felrázza tespedéséből az a fenséges látvány, mikor az a sok ezernyi pap és a férfiak — nők ezen körmeneten nem vehetnek részt — megindulnak az Oltáriszentség előtt, amelyet ez alkalommal mindennap a pápai követ is kísért. Mikor a templom előtti nagy parkot megkerülték, akkor az e célra kijelölt helyen elhelyezett betegek megáldása következett.

Örökké, amíg csak élek, felejthetetlen lesz előttem azon jelenet; mikor a püspök kilép a baldachin alól, odalép a betegek elé és minden egyest külön megáld. Közben egyik püspök fennhangon, de olyan bensőségesen, hogy hangja és könyörgése az eget ostromolja, előmondja: «Uram, hiszen benned; Uram, reménylek benned; Uram, szeretlek Téged; Uram, add, hogy lássak; Uram, add, hogy járjak; Uram, add, hogy halljak; Uram, akit szeretsz beteg; Uram Te vagy a feltámadás és az élet stb. és az a sok ezernyi tömeg minden egyes bensőséges fohászt szívvel-lélekkel a püspök után mondd szinte lekönnyörögve az égről a jó Isten irgalmát.

Ezen jelenetnél az ember csak leborul és szive-lelke meghatottságában zokogni kezd, elismerve, szívesen jóváhagyva, hogy így imádkozni csak Lourdesban tudnak, az eget ennyi bensőggel ostromolni csak Lourdesban tudják az emberek.

Ezen szentséges körmenetek alatt történnek leginkább a csodák. Ez alkalommal egyet sem láttunk, szűz Mária elrejtőzött előlünk, talán hogy hitünket, ragaszkodásunkat, állhatatosságunkat kipróbálja, talán hogy türelmünket próbára tegye. Ám ha testi gyógyulást nem is láttunk, nem tudhatjuk a lelkekben mennyi — a testi fájdalomnál sokszor fájóbb, égetőbb, vérzőbb — sebet hegesztett be, gyógyított meg szűz Anyánk

láthatatlan, de mindig működő jóságos Anyai keze? Ezek a gyógyulások nem történnek a nagy tömeg bevonásával, erről csakis kiki önmagának adhat számot.

A betegek megáldása után az Oltáriszentséget a püspök felvitte a Rózsafüzértemplom előtti kis térségre; a lépcső felső fokán pedig, közvetlen az Oltáriszentség előtt térdelt mindennap a pápai követ, jobbra-balra tőle pedig a többi jelenlevő bibornokok — mindaddig — amíg az oldalt elhelyezett és rendkívül jól szervezett templom énekkar, mely különben az egész körmenet alatt is remek szép templomi énekeket ad elő zenekisérettel a «Tantumergo» el nem énekli, amely után az Oltáriszentséggel az egész nagy tömeget megáldják.

Ezalatt mindennap hét óra lett és kiki kénytelen volt szállására sietni a vacsoraidő pontos betartása végett. Ám ezzel még egy napot sem fejeztünk be, mert még egy esti viszontlátásunk is volt a Grottánál. Félkilenckor összegyűlt a tömeg ott és onnan indult mindennap a gyertyás körmenet megtartására.

Minye Ilona.

(Folytatása következik.)

«Imádkozzunk a hadbavonultakért» cím alatt *Toma István* tollából az «Élet» irodalmi vállalat kiadásában nagy szeretetre és meleg érdeklődésre számítható imakönyv jelent meg. Ez a külső kiállításában is szép imakönyv igen alkalmas mindazok vigasztalására, akik a háborúban küzdő rokonaikért aggódnak, vagy akik elesett hozzátartozóikat gyászolják. A 160 oldalas imakönyv ára vászonkötésben 1 korona. Bőrkötésben 2 korona. Díszkiadásban 4 korona. Az imakönyv a mai szomorú háborús idők igen szép emléke és rokoni ajándéknak is nagyon alkalmas. Megrendelhető: «Élet» irodalmi és nyomda r.-tnál, Budapest, I, Fehérvári-út 15.

Megrendelési felhívás. Most hagyta el a sajtót «Jézus» című költői mű A mű tárgya: Jézus I. eljövetele. Jézus II. eljövetele.

A mű nem alkalmi munka, mert már a háború kitörése előtt kész volt, de az utolsó simításoknál a háború egyes részleteire is tekintettel tudott lenni a szerző. Kiadását mindenesetre időszerűbbé tette a háború, mert ilyen időben az emberek a végső dolgokról való gondolkodásra, az eschatologikus szemlélődésre hajlandóbbak, mint máskor.

A mű ára, mely 20¹/₄ ív: füzve K 3'20.

Megrendelhető az Angolkisasszonyok intézetében (Budapest IV., Váci-utca 47.), az Apostol nyomdában és a főbb fővárosi és vidéki könyvkereskedésekben.

A mélyen tisztelt olvasóközönség kegyes pártolását kéri.

Budapest, 1914. karácsonykor *Az Angolkisasszonyok Sancta Maria-intézete.*

JÉZUSOM, ÖRÖMÖM

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

A naponkénti szentmishallgatás és szentség-látogatás.

AZ ÚR ISTEN mindennap 24 órát ad nekünk. Ez, nemde, hetenkint $24 \times 7 = 168$ óra, vagyis $168 \times 2 = 336$ félóra. Tehát csak huszonkilencel kevesebb félóra, mint ahány nap van az esztendőben. Ebből a 336 félórából csupán egyetlen egyet követel meg magának az Úr hetenkint, úgy hogy azt szentmishallgatásra kell fordítani. Mert úgy-e, az anyaszentegyház nem parancsolja, hogy épen nagy misén legyünk jelen; a csendes szentmise pedig félóránál tovább nem tart.

Sokan vannak mégis a felnőttek között, akik még ezt a keveset is sokallják s a vasárnapi szentmisét elmulasztják; sokan vannak a gyermekek között, akik ha nem is kerülnek a templomot, de ott unatkoznak, készakarva elszórakoznak, nem imádkoznak, sőt rendetlen magukviselkedéssel másokat is megzavarnak, úgy hogy azok sem tudnak imádkozni.

Képzeljük el, hogy az Úr Isten megjelenik az összes embereknek, amint valami nagy térségen egybe vannak gyűlve. Körülötte az ő szent angyalai, kezük összekulcsolva, térdük s fejük meghajtva: így imádják az ő jóságos Istenüket. Az emberek is, a leggonoszabbak is térdre hullanak, amint az Úr Istent mennyei dicsőségében látják. És szól az Úr:

«Emberek, gyermekeim! Fáj a lelkem, ha az én napomra, a vasárnapra gondolok. A heti 336 félórából még egyet sem akartok templomban, azon a szent áldozaton tölteni, amelyet a kenyér és bor színe alatt egyszülött Fiam bemutat. Azért halljátok ítéletemet: ha mátol fogva mindenitek nem fog legalább egy órát a templomban tölteni, nem adok többet semmit. Nem adok ételt: hiába fogtok bevetni a szántóföl-

deket, ültetni a veteményeket és a fákat — semmi sem nő majd ezentúl; nem adok italt: a kutak, a patakok, folyók és tavak kiszáradnak, szőlő sem terem már ezentúl; nem adok lakást; földrengést támasztok s összedöntöm a palotákat ép úgy, mint a kunyhókat; nem lesz ruhátok sem, mert növény nem nő s kipusztulnak az állatok is, amelyeknek bőréből és szőréből készíttetek az öltözetet; pedig ugyancsak hideg lesz, minthogy ime: ma utoljára látjátok a napot — holnap már nem kel fel, mert nektek nem kell az én szent Fiam, akit az igazság napjának neveztek. — Nem kívánok tőletek sokat, ha ezentúl megkövetelem, hogy naponkint egy órát töltsétek templomomban s azalatt szent misét hallgassatok. Hiszen először is sokkal több időt szoktatok hiábavaló vagy rossz dolgokra fordítani; másodszer pedig ezzel eleget tesztek azért a sok szentmise-mulasztásért, amit eddig ti is és azok is elkövettek, akik előttetek élték.»

Mit gondoltok, mit szólnának erre az emberek? Találkoznék-e csak egy is, aki dacosan felugrana és kiáltaná: «Hát vedd el, Isten, tőlem az ételt, az italt, a lakást, a ruházatot, a napfényt, de nem teszem meg, amit kívánsz!?» Úgyebár, ilyen nem akadna! S ha az Úr Isten azt követelné, hogy a félnapot töltsék az oltár előtt, arra is csak mind azt mondaná őszintén könyörögve: «Ó nagy Isten, ne büntess! Készek vagyunk mindenre!»

Az Úr Isten egy teljes órát sem kíván tőlünk naponkint, hanem csak félórát — azt is csupán hetenkint egyszer, vasárnap. Ámde, ha ezt sem adjuk neki, halálos vétket követünk el; s ha halálos vétekben hal meg valaki, kap ugyan ételt, de az tűz; kap italt, de az is tűz; kap lakást, de az a pokol; kap ruhát is, de az szintén tűz. Ha pedig valaki nem kerüli ugyan a templomot, azonban ott kissé illetlenül viseli magát, készakarva nem eléggé ájtatos: ezért ugyan nem kárhozik el, hanem mégis csak a tisztítóhelyre jut s ott ismét csak tűz minden: az étel, az ital, a lakás, a ruházat.

Vizsgáld meg lelkiismeretedet, gyermekem! Isten szava az tebened! Sohasem mulasztottad el vasárnap, ünnepnap a szentmisét? Sohasem viselted ott magadat helytelenül? Ó, ugyebár az Isten szava a lelkiismereted valamilyenféle szemrehányást mégis csak tesz neked? Tehát büntetést érdemelsz érte az Úr Istentől? Büntesd meg te magadat s nem fog érte megbüntetni az Úr Isten.

A büntetés, amelyet tanácsolok, előbb-utóbb, talán mindjárt elejétől fogva, édes lesz. Hallgass naponkint szentmisét s azonkívül látogasd meg naponkint, ha csak rövidke kis időre is, Jézusodat a legméltóságosabb Oltáriszentségben. Ha még hozzá a gyakran áldozó gyermekekhez is csatlakoznál, mindened meglenne. Kapnál ételt: az Úr Jézus szent testét; italt: a kenyér színében az ő tisztaságos véréét is; lakást: az ő szent-séges Szívében, mért megígérte, hogy az áldozó őbenne lakik s Jézus

az áldozóban; szép tisztán megőriznéd lelked mennyei ruháját, a megszentelő kegyelmet.

Nemde, kedves dolog lenne úgy élni a földön! Tedd meg tehát és igen sok örömed lesz.

Ha pedig — amit alig hiszek — magadat hibásnak nem érzed, úgy ajánld fel a naponkinti szentmísehallgatást és szentséglátogatást azokért, akik a szentmisét vásár- s ünnepnapokon saját hibájukból elmulasztják. Ki tudja, melyiknek közülük fordítja jóra a szívét az Úr Isten a te kedvedért! Majd megtudod egyszer, mikor vele együtt Isten trónja előtt fogsz állani s megköszönni szeretetedet. Akkor majd mint kedves, jó testvérek fogtok járni a mennyországban; lenéztek a földre s ha látok embereket, akik nem járnak templomba, megkéritek őrangyalait, intsék őket szép szeretettel a szentmise-hallgatásra. Beszélni fogtok a gyermekek őrangyalával is, megtudjátok tőlük, hány gyermek hallgat naponkint szentmisét és végez szentséglátogatást arra a szándékra, hogy a vásár- és ünnepnapi szentmisén mindenki jelen legyen, aki csak teheti — és ha sok gyermekről fogjátok azt hallani, igen nagy lesz az örömetek, amint ma is örülnek a szentek, amikor ti cselekszitek azt.

EUCCHARISZTIKUS SZÖVETSÉGEK.

Gábrriel Mariska, Dunaföldvár. Köszönöm a felesleges füzeteket. Csak apostolkodjál és nyerd meg társaidat a mi kedves szövetségünknek.

Tallós. Gál Apol., Csiba M. és a Karácsony testvérek levelei nagy örömet okoztak nekem. De még inkább az édes Jézusnak, ki bizonyára kedvesen fogadta azt a sok bensőséget és imagyakorlatot, amellyel a karácsonyi ünnepeket megültétek. Maradjatok 1915-ben is a szövetség lelkes tagjai.

Pécs. Egy kissé aggódom, hogy talán nem szeretitek már a szövetséget. Ne szomorítsátok meg az édes Jézust, ki annyira örült buzgóságtoknak. Írjatok valamit!

Budapest, Szent Teréz Intézet. Isten hozott kedveseim a szövetségünkbe! Az édes Jézus őrizze meg szívetekben azt a lelkesedést, amellyel a szövetségben csüngtök. Pá!

Tapolca. Aranyos leveletek nagy örömet okozott. Különösen nagy a boldogságom afőlött, hogy megalakult a «Nagy Leányok Euch. Szövetsége» is. Mayer József barátom keres majd magának társakat. Mindnyájatokat üdvözöl az igazgató.

Esztergom. Vizivárosi zárda. Nagyon szépen ültétek meg a karácsonyt, nemcsak «kis ingecskét készítettetek erénygyakorlatból a Jézuskának», hanem 13 új tagot is szereztetek. Szervusztok!

Hindenburg tábornok, fővezér hadi szerencséje.

OLYAN Hindenburg tábornok, mint a mesebeli sárkány. Néha egészen eltűnik az oroszok szeme elől, fogalmuk sincs, hogy merre jár, hiába kémlelik repülőgépeikről; azután pedig egyszerre csak előkerül, de mire ezt a muszka észreveszi, addigra már ott fuladozik a Mazuri-tavakban, vagy pedig féltelmetesen be van kerítve Hindenburg seregeitől.

Csodálatos eszű, de csodálatos szerencséjű ember ez a Hindenburg! A többi vezérek, mint Dankl, Auffenberg vagy Potiorek is nagyeszű katonák, mert különben nem bízták volna rájuk millió katona életét és a haza sorsát. S ezek mégis mind letűnnek, megverik, tönkreteszik őket az oroszok. Csak Hindenburgot veszi szárnyára a hadi szerencse.

Hát talán megvan babonázva? Nincsen az megbabonázva és ha nagyon kíváncsi vagy, elárulom a hadi szerencséjének titkát: *Hindenburg napi áldozó*. Mindennap magához veszi az édes Jézust a szentáldozásban. Már 1910-ben megbá-

multák a luteránus Berlinben, hogy feleségével együtt minden nap járul az Úr asztalához a szent Lajos templomban. S most a táborban állandóan mellette van egy katolikus tábori lelkész, aki neki az Úr testét nyújtja. Tehát ugyanaz az Úr Jézus, aki szent Lászlót, Hunyadi Jánost, a nagy német Tillit vezette győzelemre, az ad szerencsét Hindenburg fővezérnek is. S te, eucharisztikus szövetségi tag, légy büszke azon ígéretedre, hogy gyakran áldozol, mert ime Hindenburg fővezér, a muszka-
verő tüneményes hős is napi áldozó.

Eucharisztikus szövetségi tagok! Február 14-én felajánljuk magunkat az Úr Jézusnak. Készüljünk reá!

Röptében a nagyvilág körül.

Olasz földrengés. Haragudtunk az olaszra, mert mint szövetséges nem segít nekünk a világháborúban. Némileg irigykedtünk rá, mert ki tudott bujni a háború réme alól. De most már haragunk és irigykedésünk elült és helyet adott annak a tudatnak és meggyőződésnek, hogy Isten büntetése van ezen a világon. Isten ostora suhint végig rajta, mert szembe szállt Istennel, kérkedett istentelenségével és erkölcstelenségével. Ismét hallatszott a Voltaire-féle káromló jelszó: Kiirtjuk Krisztus egyházát. De a jó Isten türelme is néha megszakad. Minden művelt nemzet görnyed a háború szörnyű csapása alatt s tér vissza Istenhez, tart bűnbánatot. Ninive szelleme uralja a lelkünket. S Olaszország kimenekülne Isten ostora alól? Mivel háborúba nem keveredtek, a földrengés talán még rémületesebb csapása rendítette meg e tündérszép félszigetet. Negyven-ezer halott fedi a csatatért, a földrengés csataterét s mintha a pápa is megérezte volna, hogy isteni kéz feküdt reá erre a hálátlan országra, kilépett palotájából s az egyház fejének békecsókját leheli az áldozatok ajkára.

Szakított az évtizedes tartózkodással és a legfőbb főpásztor kulcsaival kinyitotta az ajtókat, amelyeket kegyetlen történelmi események zártak be.

Az egyház életében is épügy, mint az államéban, történelem csinálódik.

Genuai eucharisztikus kongresszus. A felsőolaszországi eucharisztikus propaganda, mely évenként rendez nagy eucharisztikus értekezletet, e szomorú idők napjaiban sem pihen. Hiszen most éljük az Eucharisztia megértésének korát. Ugyanazt találja meg benne a harcoló nemzet, mint az üldözött őskereszténység: bátorságnak, Isten kegyelmének és örökéletnek legfőbb zálogát.

A minap tartott pegli-i értekezlet a legközelebbi felsőolaszországi — genuai — euch. kongresszus előkészületi munkálatain fáradozott.

EGYESÜLETI ÉLET.

Az Oltáregyesület a felebaráti szeretet szolgálatában. Az Oltáregyesület, míg egyrészt az eucharisztikus Úr Jézus szeretetszolgálatát tűzte ki céljául, másrészt a felebaráti szeretet gyakorlását sem zárja ki. Akik az oltár Uránál járnak iskolában, azoknak megfinomodik a lelkük: megérez az minden szükségletet, gondol az minden bajra, hiányra. A háború nehéz napjai lángralobbantották ezt a szeretet-üszköt: Miként a központi, úgy a vidéki oltáregyesületek is tevékeny részt vesznek abban az általános felbuzdulásban és segítségben, melyet annyi vérvő seb igényel. Örül a lelkünk, midőn ezekről a szeretetáldozatokról hírt veszünk. Így van ez jól! Hadd lássa a világ, hogy a legméltóságosabb Oltáriszentségkultusza tevékeny, áldozatos szeretettel telíti meg a lelkeket. Az Eucharisztia nevelte az első századok buzgó hiveit, a mártírok millióit és mindazokat, kiket az egyház követendő példaképekül magasztalt fel az oltáira. Most is az oltár szent tüze lángol fel mindazoknak szívében, akik nemcsak imával, hanem tettel is áldoznak az igaz hazaszeretet oltárán. Midőn ezekről az «Örökimádás» hasábjain ezentúl hírt adunk, nem kívánunk a szerénység ellen vétetni, hanem némaságukban is hangosan kiáltó bizonyítékokat szolgáltatni arra nézve, mily áldásos működést fejt ki országszerte

az Oltáregyesület. S ez adatok legyenek egyúttal ajánlatok, csendes, szerény buzdítások az Oltáregyesület megalakítására ott, ahol még nem léteznek:

Barstaszáron elég volt az ottani Oltáregyesület megalapítójának és buzgó vezetőjének, *Novotny János* esperes-plébánosnak a tagok figyelmét szeretetadományok gyűjtésére felhívni, mire 430 K gyűlt össze a magasztos célra. Ez az adomány akkor nyeri meg súlyát igazán, ha megjegyezzük, hogy a tagok mind egyszerű földművelők és épen nem tartoznak a jómódúak közé. De értjük ezt az épületes áldozatkészséget ott, ahol évenként 14—15.000 szentáldozás van!

† **Barbolavicini Olympius** a nagyváradai görög katolikus oltáregyesületi egyházmegyei megbízott elköltözött az élők sorából, 80 év nyomta vállát, mely hosszú éveken át viselte a görög szertartású nagyváradai egyházmegyében az Oltáregyesület gondjait. A szentségi Jézus, kinek templomait gondozta, legyen jutalma.

Januári központi oltáregyesületi értekezletünk 11-én folyt le nagy látogatottság mellett. Az elnöklő igazgatón — *Kánter Károly* prelátuson — kívül jelen volt: *Cziráky Lujza* grófnő, *Fellmeyer Vilma*, *Ghyczy Ida*, *Kiss Aladárné*, báró *Vécsey Józsefné* és báró *Vécsey Eszter*, a választmányi hölgyek közül és sok terjesztő úrnő.

Az igazgató *bevezető beszédében* boldog újévet kíván az Oltáregyesületnek és minden tagjának. S mivel nem a banális szokásnak akar eleget tenni, hanem igazán Isten áldását és kegyelmét kívánni, ép azért mindenkinek ajánlja, hogy az újévben a szentségi Jézus legyen mindenünk. Az ő szolgálatában és szűz Mária, szent József, a mi védőszentünk és őrzőangyalunk társágában akarunk élni s akkor bármennyi szenvedést ró még ránk az újév, nem fogunk elcsüggedni.

E szavak után jelenti az igazgató, hogy *mise-kazettáink* állandóan használatban vannak. A legtöbben egy vasárnap három szentmise is mutattatik be. Csak el ne lankadjanak az úrnők a kazetták gondozásában! Gyönyörű és kimondhatatlan értékes munkát végeznek. Egyes kórházakban — mint a Mária Teréziateri, Tavaszmező-utcai, Andrassy-uti (71), Tököliánum stb. — az úrnők rendkívüli fáradozásának köszönhető, hogy a szegény sebesültek minden vasárnap hallgathatnak szentmisét. De még mindig vannak rendezetlen ügyek e téren.

Felhívja az igazgató az úrnők figyelmét az *engesztelő kilenczetre*, melyet templomunk január 23. és 31. között tart és kéri az imaórák jegyzését.

Rendkívül fontos volt az igazgató ama felhívása, hogy törekedjünk most *tagokat gyűjteni*. A terjesztő úrnőknek most újból nyílik tágas tér az apostolkodásra a mi egyesületünk érdekében. Ha az em-

berek erősen Istenhez térnek, az Úr Jézuson csüngenek. Mondjuk neki, hogy iratkozzék be az Oltáregyesületbe s ajánlja fel a kötelező havi imaórát és a kis tagdíját a katonákért és igérje meg így az Úr Jézusnak, hogy béke időben is neki akar szolgálni.

A gyűlés imával ért véget. Utána élénk megbeszélések folytak a kórházi misék és a kazettaügyében.

Czaykovszky Evariszt lovag virág-völgyi plébános lett a pozsony-megyei Oltáregyesület igazgatója. Öminenciája régi, neves eucharisztikus apostolt tisztelt meg ezzel az állással. Mi csak örvendeni tudunk a kinevezésnek és szívből gratulálunk hozzá. Élénken élnek még lelkekben azok a bensőséges lelki oktatások, amelyeket a pozsonyi Emerikanum egy termében szokott volt minden hó második péntekén az ott egybegyűlt kis eucharisztikus papi gárda épülésére tartani. Ha ezt a szellemet viszi az igazgatói székre, csak nyerni fog általa a virágzó pozsonyi Oltáregyesület, mely bizonyára az új igazgató alatt is meg fogja tartani a budapesti központtal a testvéri jó viszonyt.

A Pécsi Oltáregyesület 1913—14. évi kimutatása. A Dunántúl ezen egyik legszélesebb körben működő egyesületének a múlt évben 4010 tagja volt. A helybeli tagok száma ezek közül 1068, a hozzátartozó fiókegyesületek tagjainak száma 2942. A központi szervezet 62 ilyen fiókegyesülettel rendelkezik, melyek közül a szekszárdinak van legtöbb tagja.

Az egyesület a lefolyt évben hét rendes és két rendkívüli gyűlést tartott, melyeket dr. Wajdits Gyula pápai prelátus, igazgató rövid elmélkedései vezettek be. A március hónapi szokásos lelkigyakorlatot P. Martinovich Sándor S. J. tartotta. Gróf Zichy Lujza elnöknő lelkes szavaira megalakult a templomgondozó bizottság 32 résztvevővel. 36 szegény templomot segítkezett az egyesület. A feldolgozott anyag értéke 1588 korona. Az évi kiállítást gróf Zichy Gyula megyéspüspök

nyitotta meg, amikor is az egyházi ruhákat és szerelvényeket fenkölt szavak kíséretében megáldotta. Az egyesület rendes működési körén kívül részt vett és vesz a hadba-vonultak segítkezésére irányuló összes akciókban. Ápolja a betegeket, a katonaság számára fehérneműt varr és javít, emellett pedig minden tagja téli holmikát készített. Meleg ruhák előállítására 300 koronát szavazott meg s hasonló célra áldozta a paksi fiókegyesület is 84 korona évi tagdíját.

Az 1914-ik évben elhunyt tagok névsora.

Antal Ágnes, Jászárokszállás. Alberth János, Antal Margit, Jászárokszállás. Bregorits János, Budapest. Barócsi Veron, Jászárokszállás. Boros Mariela, Jászárokszállás. Baranyi Anna, Jászárokszállás. Buri Margit, Dövény. Babik Ágnes, Gyöngyöspata. Özv. Berei Józsefné, id. Bérczi Boldizsár, Újhuta. Bartus Mária, Újhuta. Csikós Mária, Jászárokszállás. Csikós Eszter, Jászárokszállás. Csikós Viktória, Jászárokszállás. Csillag Anna, Gáva. Czvetkó Magdolna, Cserföld. Domszlai Rozália, Kurittyán. Darvari Rebeka, Újhuta. Dedzák Borbála, Szajol. Densa Mária, Cserföld. Emsperger Péterné, Budapest. Farkas Amália, Jászárokszállás. Fridel Magda Újhuta. Faragó Marcella, Jászárokszállás. Gyenes Teréz, Jászárokszállás. Gulyás Amália, Jászárokszállás. Gyenes Anna, Jászárokszállás. Guba Marcella, Jászárokszállás. Garics Viktória, Jászárokszállás. Görbe Marcella, Jászárokszállás. Gyurina Julia, Gáva. Göblyös Mátyás, Szajol. Gyura Mária, Cserföld. Horvát Franciska, Jászárokszállás. Héri Erzsébet, Gáva. Hevér Juliána, Gyöngyöspata. Hegedüs Borbála, Szajol. Hegedüs István, Szajol. Hegedüs Margit, Szajol. Hozsián Mária, Hozsián Mária, Cserföld. Hozsián Katalin, Cserföld. Illés Ilona, Gyöngyöspata. Kele Anna, Jászárokszállás. Kovács Anna, Jászárokszállás. Kaszab Julia, Jászárokszállás. Kaszab Franciska, Jászárokszállás. Kis Anna, Jászárokszállás. Kovász Teréz, Jászárokszállás. Krakomperger Anna, Gáva. Kohol Mária, Mátraderecske. Kormos Borbála, SÁta. Koceth Anna Cserföld. Kuszter György, Cserföld. Kolarics Mária, Cserföld. Kociper Mária, Cserföld. Kovács Katalin, Bodony. Lutár Mária, Cserföld. Lovrencséc Mária, Cserföld. Lukocics Ágnes, Királyrév. Mócsár Erzsébet, Jászárokszállás. Márkus József, Jászárokszállás. Márkus Mária, Márkus Angyél, Jászárokszállás. Matiscsán Anna, Újhuta. Marics Katalin, Cserföld. Nagy Angyél, Jászárokszállás. Nagy Anna, Jászárokszállás. Német Erzsébet, Gáva. Polák Erzsébet, Nagyjakabfalva. Pitner Juliána, Jászárokszállás. Patai

Vera, Gyöngyöspata. Polyák Rozál, Szajol. Puckó Mária Cserföld. Pintér Rozál, Mátraderecske. Ritusz Mária, Cserföld. Sente Rozália, Keszthely. Sós Angyél, Jászárokszálás. Szabó Viktória, Jászárokszállás. Sőregi Apollónia, Jászárokszállás. Szabó Terézia, Jászárokszállás. Szolga Rozál, Gyöngyöspata. Stefan Mihály, Stefan István, Jákfalva. Tamás Terézia, Rum. Tóth Mária, Jászárokszállás. Tóth Julia, Jászárokszállás. Tóth Krisztina, Jászárokszállás. Töser Amália, Jászárokszállás. Turcsányi István, Jászárokszállás. Tóth P. Róza, Jászárokszállás. Turcsányi Eszter, Jászárokszállás. Takács György, Gáva. Török Erzsébet, Gyöngyöspata. Tóth Katalin, Szajol. Tokár Anna, Újhuta. Tompa Borbála, Cserföld. Takács András, Királyrév. Zám Erzsébet, Mátraderecske. Zsizsek Mária, Cserföld. Biber Jánosné Julianna, Dabrony. Vida Istvánné, Dabrony. Tóth Jánosné Hamprusz Katalin, Dabrony. Szilágyi Józsefné, Somogyszil. Suller Magdolna, Rakamaz. Hankviter Alajos, Budapest. Pósa Anna, Budapest. Ambrus Zsuzsa, Bozók. Balkó Anna, Litva. Cut Kutyik Mária, Alsósalók. Cut Monis Mária, Alsóbágy. Dvorszky Ábrahám Mária, Litva. Fajgel Mária, Torna. Fénmiák Borbála, Torna. Hnilica Dorottya, Alsólegénd. Jancsov Jakab, Csákóc. Kovács Miskov, Zuzsa, Alsóalsók. Krnul Korcsok Anna, Felsőlegénd. Kmet Balázs Zsuzsanna, Terpény. Krizsán Zsabka Katalin, Szénavár. Krizsán Katalin, Csákóc. Kudlács Csizmás Anna, Litva. Korcsok Katalin, Bozók. Kmety Gyangyik Anna, Felsőalsók. Kudlács Chudik Anna, Terpény. Melaga Benyor Anna, Kecskvár. Marticska Urbán Mária, Terpény. Melaga Rabota Katalin, Szénavár. Melaga Orem Anna, Szénavár. Miskov Mihály Mária, Csákóc. Presinszky József, Nagyczétény. Szedmak Zsuzsanna, Csákóc. Szelszky Krizsán Mária, Alsóalsók. Seben Anna, Felsősipék. Szluka Dolinszky Anna, Szénavár. Splavkó Petrovkin Anna, Litva. Tóth Mária, Karancsság. Tamás Jusztin, Karancsság. Tomasovics Hnilicia Katalin, Alsólegénd. Urbán István, Szénavár. Virág Márton, Karancsság. Vajda Krisztina, Pécska Varga Jolán, Pécska. Vicián Hrusovka Mária, Litva. Vrba Krizsán Anna, Alsólegénd. Vic'án Kutyik Zsuzsanna, Litva. Zatko Tomasovics Anna, Litva. Abuczky Julianna, Újfehértó. Bartos Mária, Léva. Baranyai Mihályné, Budapest. Dravec Teréz, Nagykanizsa. Fonad Judith, Recsk. Juhász Barnabás, Sajóvamos. Jelinek Jozefa, Budapest. Kotuki Eriekné, Budapest. Mihály András, Abos. Mihál Kata, Bozók. Oszlán Borbála, Erdőtelek. Oposics Vince, Hórvátnádajla. Posch Anna, Budapest. Sziklenke József, Barstaszár. Sándor Ilonka, Budapest. Sztanyi Anna, Budapest. Turesek József, Szelepcsény. Urbán István, Szénavár. Buri János, Dövény (Borsodmegye). Csizmadia Mária, Újfehértó. Fábian Mária, Bozók. Fejes Mihály, Recsk. Gyurkovits Ilona, Institorisz Endréné, Rimaszombat. Krammer Ferencné, Fiume. Kócsa Katalin, Mátraderecske. Reiter Anna, Budapest. Özv. Spisák Jánosné Detek. Staiber Magdolna, Rakamaz. Szilvási Mária, Újfehértó. Sztari Borbála, Dövény (Borsodm.) Sztari János Dövény (Borsodm.) Szivecz Erzsébet, Dövény (Borsodm.) Skanta Veronika Dövény, (Borsodm.) Sztari Ágnes, Dövény (Borsodm.) Tóth Mária, Buziásfürdő. Varga Mária, Bursa. Zimka Ilona, Budapest.

Felelős szerkesztő: Dr. Tiefenthaler József.